

Vlaams
Parlement

vergadering **C159**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 10 maart 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de waterproblematiek - 1264 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de rechtsonzekerheid van de Vlaamse tuincentra - 1303 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over MER-planning voor het Economisch Netwerk Albertkanaal - 1341 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verwijderen van asbest bij particulieren - 1320 (2014-2015)	14
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de overeenkomsten van Recytyre met ophalers en verwerkers - 1355 (2014-2015)	18
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpak van zieke tammekastanjabomen - 1356 (2014-2015)	19
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het onderzoek in de grensregio in het kader van het opstellen van een 'structuurvisie ondergrond' door de Nederlandse overheid - 1394 (2014-2015)	23

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de waterproblematiek – 1264 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de waterproblematiek is, zoals al op verschillende fora in het parlement aangegeven, een heel belangrijke problematiek, waarin we wat vooruitziend moeten zijn. Er worden ideeën gelanceerd over een mogelijke blue-out. In navolging van de discussie over de black-out zouden we in een situatie terecht kunnen komen dat er geen water meer beschikbaar is voor de gebruikers.

Het Rekenhof heeft in deze commissie een rapport gepresenteerd en zich daarin gefocust op drie instrumenten: milieuvergunningen, heffingen en subsidiëring van grijswater, vertrekkend vanuit de toestand van de waterlichamen. De waterproblematiek is echter veel breder en bevoegdheidsoverschrijdend. Daarom had ik dezelfde vraag om uitleg ingediend in drie commissies aan drie verschillende ministers. Dat mijn vraag niet ontvankelijk is verklaard in de andere commissies, doet me vermoeden dat ik hier aan het goede adres ben. Mijn vraag om uitleg gaat vooral in de richting van de coördinatie die nodig is voor de totale waterproblematiek. Meer dan over heffingen gaat het over waterzuivering, maar ook over sociaal-economische effecten, en zijn er linken naar ruimtelijke ordening, waterkwaliteit en -kwantiteit.

Bepaalde bedrijven worden nu al met kosten geconfronteerd van 10 procent van hun toegevoegde waarde, die naar water gaat. Dat is vooral in de industriële sectoren zo, die ons toch nauw aan het hart liggen. Ik denk hierbij aan de voedingsindustrie, de chemische industrie en de textielindustrie. In Nederland is op 14 januari een rapport verschenen onder de titel: 'Slim, betaalbaar en robuust' over de waterketen. De ambitie is om er tegen 2020 voor te zorgen dat de waterkost aan de eindgebruiker vermindert met 450 miljoen euro, wat een gigantisch bedrag is en wat betekent dat Vlaanderen in een zekere concurrentiepositie wordt geplaatst ten aanzien van de ons omringende landen.

De integrale benadering is belangrijk. Het gaat over milieu en ruimtelijke ordening, een bevoegdheid van u, minister, maar ook over economie en innovatie, een bevoegdheid van minister Muyters, en over mobiliteit, waterwegen en openbare werken, een bevoegdheid van minister Weyts. Recentelijk werd ik geconfronteerd met een opmerking van iemand van de provinciale technische dienst van West-Vlaanderen. Die merkte op dat de langsgrachten langs de autostrades toch wel wat mogelijkheden en capaciteit voor waterberging bieden. Ze zijn aan het zoeken om bufferbekkens aan te leggen. Daar zijn gigantische volumes die al dan niet tijdelijk kunnen worden gebruikt om te bergen. Die afstemming is er vandaag echter niet.

Minister, hoe gebeurt de afstemming tussen de verschillende beleidsdomeinen vandaag? Is er nood aan een taskforce water om de coördinatie te versterken, en/of een proeftuin water en/of meer integrale onderzoeksprojecten? Is er vandaag een totaalbeeld van de sociaal-economische uitdagingen van de waterproblematiek? Bestaat er op dat vlak een benchmark ten aanzien van de ons omringende landen en de sectorspecifieke concurrerende landen?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, het is inderdaad belangrijk dat de neuzen van de regering in dezelfde richting staan voor een integraal waterbeleid. We gaan ervan uit dat minister Schauvliege daarin het voortouw zal en blijft nemen, aangezien ze beschikt over de grootste enveloppe om een oplossing te bieden voor watergerelateerde investeringen, innovaties, projecten en sensibilisering van de stakeholders. Overleg met andere ministers is uiteraard wenselijk, waaruit samenwerking moet volgen.

Voor een nieuwe taskforce, zoals de heer Dochy voorstelt, die het waterbeleid van de drie ministers moet opvolgen, is onze fractie niet meteen gewonnen, aangezien we al beschikken over de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW). Dat moet de geschikte partner zijn via de opmaak van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen. Grondwateronttrekking door industrie en landbouw zit ook in dat plan verwerkt.

De wateruitdaging is vandaag belangrijk, is ook gekend en zit vervat in de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen, die zijn opgemaakt op basis van de kaderrichtlijn Water. Het is wenselijk dat we inspiratie putten uit onze buurlanden. Dat is zeker zinvol. Onze noorderburen staan mijlenver voor in innovatieve watertechnologieën en het hergebruik van water. Ja, ze zijn ontstaan uit water, ze hadden vroeger meer water dan land. Daar kunnen we nog veel van opsteken. Ook op het vlak van denkkaders rond waterbeheersing en -gebruik kunnen we van hen leren.

Zo is men daar bezig met stedelijke hemelwaterplannen, waarbij men de waterhuishouding in de stad als een geheel bekijkt. Steden zijn bij onze noorderburen net zo dicht gebetonneerd als hier. Daar denkt men na over de afkoppeling van woonwijken of zelfs van hele steden. In de vorige legislatuur is door voormalig minister Lieten afgesproken dat de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) moet werken aan transitie water, naar analogie met de transitie in het materiaalgebruik, maar ik vrees dat men bij de VMM, het Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA) en de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) vandaag te weinig ambitie toont, vooral inzake grijswatergebruik en hemelwaterberging. Wat deze sector betreft, besteden we behoorlijk weinig aandacht aan innovatie.

Minister, in welke mate zijn onze bestaande waterinstituten, zoals de CIW, het VLAKWA en de VMM, mee en gebruiken ze de nieuwe transitiedenkkaders met betrekking tot water en watergebruik? Wordt daadwerkelijk inspiratie gehaald uit het buitenland? Ik denk daarbij aan Nederland. Ik zou graag enige toelichting krijgen. In welke mate wordt met betrekking tot water toekomstgericht en met een langetermijnvisie gewerkt?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, als er voor een versterking van het waterbeleid wordt gepleit, is de Groenfractie daar natuurlijk altijd voor gewonnen. *(Opmerkingen)*

We staan absoluut positief tegenover een versterking van het waterbeleid. Een taskforce wordt meestal in het leven geroepen om het belang te onderstrepen en om voor meer coördinatie te zorgen. Op zich lijkt dat interessant. Wat water betreft, zie ik echter niet meteen een noodzaak om tot meer coördinatie te komen of om een bijkomende structuur op te richten.

Op politiek vlak lijkt het me duidelijk. Hoewel er andere beleidsdomeinen en andere ministers bij betrokken zijn, is minister Schauvliege de coördinerende minister. Wat het waterbeleid betreft, is zij de politieke hoofdverantwoordelijke. Dat lijkt me duidelijk. Wat de administratie betreft, beschikken we over de CIW. Alle verschillende insteken vanuit de verschillende beleidsdomeinen en

stakeholders komen daar aan bod. Ik zie dan ook niet waarom een bijkomende structuur noodzakelijk zou zijn.

Minister, ik kijk uit naar uw antwoord. Het is mogelijk dat ergens nog een bijkomende uitdaging opduikt en u de vraag van uw partijgenoot toch wilt ondersteunen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik ben, voor alle duidelijkheid, geen voorstander van een nieuwe structuur. Ik wil niets nieuws op het getouw zetten. Er zijn met betrekking tot water immers al heel wat structuren. Ik denk daarbij vooral aan de CIW, die hier al is vermeld.

In de CIW is iedereen vertegenwoordigd die van ver of van nabij met water te maken heeft. Het gaat onder meer om mobiliteit, economie, innovatie en de lokale waterbeheerders, meer bepaald de provincies en de lokale besturen. Verder omvat de CIW ook vertegenwoordigers van de besturen van polders en wateringen, van de afvalwatersector, van de drinkwaterbedrijven en van de provinciegouverneurs. Net om die mensen allemaal samen te brengen, is de CIW in het leven geroepen.

De CIW telt verschillende werkgroepen met betrekking tot bepaalde thema's. Ook de stroomgebiedbeheerplannen en de waterbeleidsnota worden er behandeld. Iedereen die lid van de commissie is, kan agendapunten agenderen. Iedereen die er deel van uitmaakt, kan punten aan bod brengen.

De CIW beschikt over een werkplan. Het werkplan voor 2015 kan worden geraadpleegd op de website www.integraalwaterbeleid.be. Verder pleegt de CIW regelmatig overleg met het middenveld. Het is belangrijk dit te vermelden. Dit overleg heeft vaak betrekking op specifieke dossiers, maar kan ook algemeen zijn.

De Vlaamse Regering heeft de tweede waterbeleidsnota goedgekeurd op 20 december 2013. Die nota omvat de krachtlijnen voor het integraal waterbeleid in Vlaanderen. Uiteraard wordt hier in de beleidsnota naar verwezen. Dit is ook gebeurd tijdens de verschillende besprekingen die we hier reeds hebben gevoerd.

Wat de coördinatie van het onderzoek naar watersystemen en watergebruik betreft, beschikt de CIW over een werkgroep voor watersysteemkennis. Die werkgroep zorgt voor een betere wisselwerking tussen wetenschap en beleid en telt onder meer vertegenwoordigers van de universiteiten en de onderzoeksinstellingen. Het is belangrijk dat dit verband wordt gelegd.

Jaarlijks wordt een waterforum georganiseerd. Tijdens deze themadag wordt nagegaan of het wetenschappelijk onderzoek lacunes bevat die we moeten opvangen om de beleidsvoorbereiding voldoende te stofferen. Regelmatig wordt een inventaris opgesteld van alle bij de verschillende onderzoeksinstellingen, universiteiten en administraties lopende onderzoeksprojecten met betrekking tot water.

Wat de ontsluiting van de onderzoeksprojecten betreft, beschikken we over het portaal Flanders Information Research Space (FRIS). Via dit onderzoeksportaal, dat momenteel volop wordt uitgebouwd en binnenkort beschikbaar zou moeten zijn, zal alles kunnen worden bekeken.

We hebben vanuit verschillende invalshoeken een zicht op de sociaal-economische uitdagingen op het vlak van water. We voeren de Europese kaderrichtlijn Water en de richtlijn betreffende overstromingen uit. We beschikken over de zeer belangrijke stroomgebiedbeheerplannen.

De ontwerpen van de stroomgebiedbeheerplannen voor de periode tussen 2016 en 2020 of 2021 bevatten twee onderdelen. De eerste analyse betreft een algemene beschrijving van de watergebruikssectoren, huishoudens, landbouw, bedrijven, transport, toerisme, recreatie en waterkracht, aan de hand van de sociaal-economische indicatoren. De tweede analyse zoomt in op de waterdiensten, de drinkwatervoorzieningen en de afvalwaterzuivering. De ontwerpen van de stroomgebiedbeheerplannen bevatten tevens maatregelen en acties om de toestand van de watersystemen te verbeteren. In functie van het vooropgesteld doelbereik worden de acties aan scenario's toegewezen. De kostprijs wordt telkens in kaart gebracht.

Er is ook een disproportionaliteitsanalyse aan verbonden, die werd uitgewerkt door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). We moeten daar bekijken of de kosten wel in verhouding staan tot de baten.

'Acties ter beperking van schade door overstroming' is een methodiek die werd uitgewerkt om economische en sociale schade te berekenen. Op basis van deze methodiek worden verschillende combinaties van preventie-, beschermings- en paraatheidsmaatregelen vergeleken.

In het kader van de internationale benchmark zijn er vergelijkende studies over kostenterugwinning voor waterdiensten. Die zijn te vinden op de website van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), onder 'watermeter'.

Er wordt volop ingezet op innovatie. Wij werken uiteraard mee aan die transitie.

Er is ook heel veel overleg met het buitenland. Kunnen wij een aantal zaken leren? Onze noorderburen zijn hier natuurlijk wel een gidsland, maar zij hebben een heel andere ruimtelijke ordening en een heel ander verleden. Je kunt dus niet zomaar alles uit Nederland kopiëren in Vlaanderen. Maar wij kunnen op internationale fora vaak met elkaar overleggen.

Mijnheer Dochy, er is geen gebrek aan coördinatie, zoals een beperkt aantal partners zeggen. Ik weet wie daar soms uitspraken over doet. Maar de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid levert goed werk. Dat wordt ook niet ontkend. Na de wateroverlast in het begin van de vorige legislatuur hebben zij goed werk geleverd om de analyses te maken, voor de opvolging daarvan en de verslagen die wij in deze commissie vaak hebben besproken. Op dat vlak leveren zij goed werk. Alle actoren die deel uitmaken van deze commissie, kunnen heel actief punten agenderen die daar dan kunnen worden besproken. Ook het wetenschappelijk onderzoek komt er aan bod.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Ik neem aan dat er goed werk wordt geleverd. Maar ik denk toch dat de uitdaging bijzonder groot is. Ik heb die studies naar sociaal-economische gevolgen en de benchmark opgezocht. Ik heb er heel weinig van teruggevonden. Een fragmentarische studie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) heb ik wel gezien. Het is belangrijk genoeg om de industriële sectoren die voor die grote uitdagingen staan, op de een of andere manier wat grond te geven om dat beter uit te werken. Er zal overal wel eens iets verkeerd lopen, maar het afstemmen tussen bijvoorbeeld Waterwegen en Zeekanaal en het beheer van bijvoorbeeld grijswater kan beter. Ik herinner mij de discussie van enkele jaren geleden in het Kortrijkse over het wegnemen van water uit de Leie. Waterwegen en Zeekanaal zei dat dat water moest blijven omdat het nodig was voor de scheepvaart. Dergelijke discussies behoeven overleg. Ik neem aan dat dit in de CIW allemaal goed verloopt. Daar ben ik blij om, maar ik zal niet nalaten om met een aantal vragen terug te komen in functie van concrete voorbeelden.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben blij dat we nog op dezelfde lijn zitten. Het is inderdaad niet nuttig om een zoveelste praatbarak op te zetten. We moeten inderdaad inzake water belangrijke initiatieven nemen. Vooral om de toekomst veilig te stellen. Wij gaan het misschien niet meer nodig hebben, maar de volgende generaties kunnen wel problemen krijgen als we vandaag de waterhuishouding niet op orde krijgen en als we niet voldoen aan de Europese richtlijnen. Ik spreek niet alleen over de kwantiteit maar ook over de kwaliteit. Het is belangrijk dat we inzetten op innovatie en nieuwe technologieën, om ervoor te zorgen dat we de komende generaties niet belasten met een probleem waaraan weinig of niets te doen is. Voor alles wat we vandaag verspillen en vergooien, duurt het jaren om die situatie opnieuw recht te zetten. Ik doe een warme oproep aan mijn collega's om het item water de volgende jaren op de agenda te blijven zetten en om ervoor te zorgen dat we de nodige maatregelen nemen om daar het juiste kader voor te creëren. Dan zal iedereen moeten volgen: de industrie en de landbouw, maar ook de mensen, de minister van Openbare Werken bij het aanleggen van een nieuwe straat of autosnelweg, enzovoort. Het is belangrijk om een goed kader te creëren. Dan zal de innovatie onmiddellijk aangescherpt worden en zal men creatieve oplossingen moeten zoeken om aan dat kader tegemoet te komen.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Mijnheer Dochy, u had het daarnet over het ruimtegebruik. Je kunt verschillende overlegfora hebben, maar het zuinige ruimtegebruik zou een doordachte vertrekbasis in elk beleidsdomein moeten zijn. Als je op die overlegfora komt, is er daar nog wel werk aan de winkel voor alle verschillende beleidsdomeinen. Iedereen die in een bepaald beleidsdomein enige verantwoordelijkheid heeft, kan deze verantwoordelijkheid mee dragen en verspreiden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de rechtsonzekerheid van de Vlaamse tuincentra – 1303 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, mijn vraag gaat over het probleem van de rechtszekerheid van de tuincentra. Vooraleer naar de kern over te gaan, verwijs ik naar twee onderzoeken. Er was in 2009 een onderzoek naar het ruimtegebruik van grootschalige handelsvestigingen. Er werd daarin een raming gemaakt van de totale brutoverkoopoppervlakte van de tuincentra in Vlaanderen.

De raming voor die tuincentra bedroeg ongeveer 35 hectare. Dat onderzoek werd verricht in functie van de opmaak van een ruimtelijk afwegingskader voor grootschalige detailhandelsvestigingen. In 2012 was er het rapport van Tritel, getiteld 'Studie naar de aard en vestigingsproblematiek van problematische ruimtevragers', met een aanzet tot oplossingen en beleidsaanbevelingen. Daarin werden een 7-tal sectoren nader onderzocht, waaronder de tuincentra. Daaruit bleek dat toen 468 ondernemingen onder de noemer van de tuincentra vielen, met een totaal ruimtebeslag van 1134 hectare. We kennen onder meer Intratuin en Eurotuin. Het gaat over dergelijke bedrijven.

De tuinbouwvereniging definieert tuincentra als retailbedrijven gefocust op alle aspecten van de tuin, en onderscheidt daarbij vier types. Dat onderscheid is

belangrijk. Om te beginnen is er het planten- of groencentrum. Die staan nog het dichtst van allemaal bij hun oorsprong: ze zijn gegroeid uit een tuinbouwbedrijf met eigen kweek en hebben nog een zeer sterke affiniteit met de ruimte waarin ze oorspronkelijk waren gevestigd, zijnde vaak agrarisch gebied. Dan zijn er de uitgegroeide toeleveringsbedrijven, die professionele land- en tuinbouwers voorzagen van zaden en meststoffen, maar nu ook uitbreiden richting particulieren. Vervolgens – en daar knelt het schoentje vaak – zijn er de uitgebreide tuincentra, die nog weinig linken hebben met de land- en tuinbouw of met producten voor plant en dier. Vaak wordt dat aangevuld met horeca-activiteiten. Het gaat hierbij over artikelen zoals plantgoed en bloemen, maar ook steeds meer over decoratiematerialen, bloempotten, opritten, vijvers, afsluitingen en zo meer.

Door die evolutie qua activiteiten van actieve plantenkwekerij naar zuivere retail en de uitbreiding van het aanbod zijn nogal wat van die tuincentra zonevreemd. Volgens de studie is het grootste probleem dan ook voornamelijk dat er geen vergunningen kunnen worden verkregen, zowel qua ruimtelijke ordening en milieu als qua sociaal-economische aspecten. Tot op vandaag wordt er nog een gedoogbeleid gehanteerd voor deze tuincentra, wat nefast is voor een verdere groei en modernisering.

Het lijkt me belangrijk dat we een onderscheid blijven maken tussen vergunde situaties en illegale situaties, en dat we tegelijk kijken naar de omgeving en de draagkracht van die omgeving. In bepaalde gevallen kan een herbestemming naar kmo- of retailzone ruimtelijk aanvaardbaar zijn. Sommige centra zijn echter gelegen in kwetsbaar of waardevol landbouwgebied. In die gevallen moeten we ervoor zorgen dat dergelijke ontwikkelingen de ruimtelijke draagkracht in de open ruimte niet overstijgen.

Op basis van de fameuze omzendbrief van Ruimtelijke Ordening van december 2011 betreffende het afwegingskader voor grootschalige detailhandel moeten nieuwe tuincentra – en het is wel belangrijk dat 'nieuwe' te benadrukken – maximaal worden geconcentreerd binnen de stedelijke gebieden, en niet in de open ruimte. Die open ruimte moet worden gevrijwaard van nieuwe bebouwing en mag geenszins bijkomende verkeersgenererende activiteiten opnemen. Bovendien bestaat het gevaar dat men na het verkrijgen van een regularisatie overschakelt op een ander gamma, waarbij er geen enkele link met het landelijk gebied meer bestaat.

Minister, welke planologische of regelgevende initiatieven heeft de Vlaamse Regering tot dusver genomen om deze historisch gegroeide activiteiten rechtszekerheid te geven? Dat is een vraag over het nabije verleden. Op welke manier zult u duidelijkheid geven over mogelijkheden voor groei en modernisering voor de branche van de tuincentra in Vlaanderen, met de algemene problematiek waarmee men nu wordt geconfronteerd, namelijk het gedoogbeleid en de rechtszekerheid die enigszins ontbreekt in dezen?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, minister, de heer Ronse kaart hier een oud zeer aan, namelijk de problematiek van de tuincentra, een problematiek die al decennia lang meegaat in het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening. Daar worden we dikwijls geconfronteerd met de facto onvergundbare exploitaties, bedrijven die gegroeid zijn uit oude serrebedrijven. Soms gebeurde dat moedwillig, soms was er een andere reden, maar het zijn alleszins bedrijven die zich uiteindelijk zijn gaan richten op de detailhandel. Ik meen dat daar precies het schoentje knelt. Er zijn natuurlijk verschillende soorten tuincentra, maar als het gaat over grootschalige detailhandel, dan meen ik dat we toch uiterst voorzichtig moeten zijn. Die bedrijven die zich op dat vlak wel aan de regels

houden en zich inplanten in zones voor grootschalige kleinhandel, hebben immers natuurlijk veel meer investeringskosten dan bedrijven die zouden worden geregulariseerd in een of ander agrarisch gebied.

Mijnheer Ronse, ik denk dat er voor heel veel bedrijven die in de loop van de tijd een bepaalde omvorming hebben gekend, tenzij het natuurlijk gaat over grootschalige kleinhandel, op gemeentelijk niveau een initiatief kan worden genomen, via het planologisch attest enerzijds en via het ruimtelijk uitvoeringsplan anderzijds. Als het echter gaat over grootschalige detailhandel, dan lijkt dat me niet meteen een middel. Minister, ik kijk ter zake echter ook uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, mijnheer Ronse, ik dank u voor de vraag. U hebt een mooi historisch overzicht gemaakt en een correcte analyse gegeven, denk ik. Er is in de vorige legislatuur ook heel wat studiewerk gebeurd. Er is genoeg gestudeerd. Er moeten oplossingen worden gezocht en aangereikt. Mijnheer Ceyskens, ik volg u ook als u zegt dat we ook de deur niet open mogen zetten om van alles en nog wat toe te laten.

Het klopt dat er een onderscheid kan worden gemaakt tussen verschillende soorten tuincentra. Ik heb recent ook een gesprek gehad met de sector. Vandaar waarschijnlijk ook uw vraag. Ik heb met die mensen overlegd en aangegeven dat ik dus naar oplossingen wil zoeken.

Ik overloop even de soorten die we kunnen onderscheiden. Als het gaat om de verkoop van producten in de landbouwsfeer, bijvoorbeeld zaden en meststoffen, of eigen plantgoed, dan zal het bedrijf, ook al is dat gevestigd in agrarisch gebied, bijna geen problemen hebben wat de vergunningstoestand betreft. Het is Landbouw en Visserij dat dit controleert, aan de hand van de boekhouding.

De minimumgrens van de verkoop van landbouwgerelateerde producten wordt op 50 procent gelegd.

Een ander type zijn tuincentra waar branchevervaging is opgetreden. Dat is als de directe relatie tussen verkoopproduct en de oorsprong van het product er niet meer is. Dan zijn ze zonevreemd. Vaak is de handelsfunctie op zich niet vergund, wat niet uitsluit dat de oorspronkelijke gebouwen wel degelijk waren vergund. Soms is er sprake van verwarring tussen de sociaal-economische en de stedenbouwkundige vergunning.

Een andere trend is schaalvergroting om concurrentieel te blijven. Ik verwijs naar de omzendbrief van 2011, het afwegingskader voor grootschalige detailhandel. Daarin worden de tuincentra vermeld. Verdere specifieke regelgeving is er vandaag niet.

De lijn die in verschillende beleidsteksten, omzendbrieven, maar ook gemeentelijke en provinciale structuurplannen wordt aangehouden, is duidelijk. Als het gaat over grootschalige detailhandel, worden ze niet opgenomen in de visievorming van de lokale besturen.

Een ruimtelijke afweging over de locatie is altijd noodzakelijk. Daarbij worden elementen zoals clustering, maar ook geïsoleerde ligging, vlotte, hinderlijke ontsluiting tegen elkaar afgewogen. Het bestaand regelgevend ruimtelijk kader is duidelijk en biedt ook de mogelijkheid tot een gedifferentieerde aanpak met respect voor de ruimtelijke omgeving. Vanuit dit opzicht is een algemene Vlaamse regularisatie niet nodig. Het initiatief voor het onderzoek naar

bestendigen en uitbreiden ligt bij de lokale besturen die de situatie het best kunnen inschatten.

Er is dus een duidelijk kader, maar historisch zijn er wel bepaalde situaties waarvoor geen oplossing kan worden gevonden. Bijvoorbeeld kwekerijen met een handelsfunctie, waarvan de vergunningssituatie het verkrijgen van het planologisch attest in de weg staat. Daar moeten we inderdaad een oplossing voor zoeken. Na het gesprek met de sector zijn we aan het bekijken hoe we daar een generieke oplossing voor kunnen zoeken. We zijn ermee bezig en hopen op relatief korte termijn met een concrete oplossing voor de dag te komen.

Er is dus een kader, er is een mogelijkheid om het gemeentelijk aan te pakken, maar voor een aantal historisch gegroeide tuincentra moet er een andere oplossing worden gezocht omdat er voor hen geen andere uitweg is. Dat zijn we op dit moment aan het bekijken.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Het is goed dat er werk wordt gemaakt van de methodiek met de planologische attesten of de ruimtelijke uitvoeringsplannen, en dat de dossiers ter harte worden genomen. Het voorstel van de sector zelf voor een algemenere oplossing verdient ook de aandacht. Men zou bijvoorbeeld, zoals bij zonevreemd jeugdlogies, eerst een totale inventarisatie, een categorisering kunnen maken en een aftoetsing doen aan een totaal afwegingskader voor uitsluitend de bestaande centra. De organisatie van tuinverenigingen suggereerde om te gaan naar een uitdoofscenario van een aantal jaren voor deze die niet door die algemene oefening geraken. Hoe kijkt u naar dat concrete voorstel?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dat zijn we aan het onderzoeken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over MER-planning voor het Economisch Netwerk Albertkanaal – 1341 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, mijn vraag om uitleg past in de opvolging van een aantal schriftelijke vragen over het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA). Uit de antwoorden is gebleken dat de dienst Mer op 20 juni 2014 het plan-MER 'Bedrijventerreinen die deel uitmaken van het Economisch Netwerk Albertkanaal' heeft goedgekeurd. Het eindrapport werd beschouwd als een volwaardig plan-MER.

Minister, in september hebt u aangegeven dat u nog enkele maanden tijd nodig had om financiële berekeningen te maken van flankerende maatregelen, die nodig waren om een beslissing te kunnen nemen. Het is nu maart en het blijft stil in dit dossier, dat toch al enkele jaren aansleept en dat ook van een heel groot naar een heel klein gebied is geëvolueerd van mogelijk te ontwikkelen ruimte voor industrie.

Minister, ik wil graag duidelijkheid krijgen over de timing. Welke onderzoeken moeten nog allemaal worden afgerond voordat de Vlaamse Regering verdere beslissingen kan nemen over het gebied Zolder Lummen-Zuid, een deelgebied in het ENA? Kunt u een stand van zaken geven over het dossier Zolder Lummen-Zuid inzake de tijdstabel van beslissingen die zullen worden genomen door de Vlaamse Regering, zodat we voor eens en altijd een duidelijk perspectief krijgen, en zodat de omwonenden van dat gebied duidelijk weten wanneer er een concrete beslissing wordt genomen in dit dossier?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Jammer genoeg is het een kleiner perceel geworden, hoor ik de heer Beenders zeggen. Ik dacht bijna dat ik aan het dromen was dat de heer Beenders ernaar uitkijkt dat het ENA eindelijk kon worden ontwikkeld. Quod non, vrees ik.

Mijnheer Beenders, ik wil aan u een oproep doen. In de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken pleiten we samen te pas en te onpas voor de ontsluiting van Limburg, in functie van onze economische ontwikkeling. Hier ligt een gigantische kans om watergebonden economie te realiseren. In 2013 zijn in Vlaanderen alleen 250.000 vrachtwagens van de weg gehouden door die binnenvaart. Het is dus een unieke kans om ook hier te proberen watergebonden bedrijventerreinen te ontwikkelen. Misschien moet u er nog eens over nadenken dat u nieuwsgierig uitkijkt naar wanneer dat plan kan worden ontwikkeld, veeleer dan wanneer het kan worden begraven.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Natuurlijk is onze fractie ook gewonnen voor watergebonden bedrijvigheid en om vrachtwagens van de weg te halen, mijnheer Ceyskens. Dat wil niet zeggen dat we moeten gaan naar een industrielinie van Luik tot Antwerpen waar we te pas en te onpas bedrijven plannen langs dat kanaal, waar dat op sommige plekken misschien minder aangewezen is.

Ik heb hierover al enkele schriftelijke vragen gesteld. Ik wil het hier hebben over andere gebieden die ook in dat MER zijn vervat. Naast Zolder Lummen-Zuid, de zogenaamde Groene Delle, gaat het over Genk-Zuid-Oost, het zogenaamde Munsterbos, Kaatsbeek en Ebema. Dat zijn de vier Limburgse gebieden die in het ENA zijn vervat.

De situatie is de laatste jaren of maanden heel erg veranderd omdat vlakbij die gebieden er 140 hectare industriegrond van de Fordterreinen is vrijgekomen, ook watergebonden en goed ontsloten en vrij vlug inpas- of bruikbaar.

Minister, in welke mate gaat u rekening houden met het gegeven dat die industriegebieden zijn vrijgekomen? Op mijn vraag daarover antwoordt u dat u een kortlopende studieopdracht zult starten. Is die studieopdracht al gestart? Zo nee, wanneer zal die starten? Zo ja, kunt u wat specifieker zijn over wat u bedoelt met kortlopend?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Mevrouw Lies Jans zou hier normaal het woord nemen. Ik ben zelf geen Limburger, maar ik wil hen wel uit de nood helpen. Ik volg de theorie die zegt dat er, helaas, ruimte is vrijgekomen van Ford Genk. We moeten toch oppassen met nieuwe zones. Het gaat over Lummen-Zuid, de Groene Delle, dat toch een waardevol stukje natuur is. We moeten eerst trachten te benutten wat vandaag al kan worden benut. Het gaat dan over die oude Ford Genk-site, waar vandaag al honderden hectaren worden ingevuld. Infracx gaat

daar een magazijn openen, dus dat gaat de goede richting uit. Er is potentieel en ontwikkeling van die site mogelijk. Minister, laat ons eerst benutten wat vandaag voor de hand ligt en laat ons met die andere sites zoals Lummen-Zuid, de Groene Delle voorzichtig omspringen. Het gaat om een natuurgebied van honderd hectare. Vandaag staan natuurgebieden onder druk, maar ze zijn wel belangrijk om in de toekomst gevrijwaard te blijven.

Minister, ik heb een vraag over de geplande ontwikkelingskosten voor de ontsluiting en de kade-infrastructuur als dat gebied Lummen-Zuid toch zou worden ontwikkeld in het kader van het ENA. Staan de kosten die nodig zijn voor de ontsluiting in verhouding tot de maatschappelijke baten? Werd er een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) uitgevoerd op basis van het minimaal en gereduceerd programma dat werd onderzocht in dat plan-MER? Zult u conform uw beleidsnota het ecologisch waardevolle natuurgebied van de Groene Delle maximaal vrijwaren door in uw voorstel aan de Vlaamse Regering dit gebied niet langer in aanmerking te nemen als potentieel gebied voor industriële ontwikkeling? Zult u de beslissing van 2004 prioritair inzetten op de verschillende inbreidings- en herstructureringsprojecten? Op welke termijn zult u in een ontwerp-RUP voor de insteekhaven te Lummen een van deze inbreidingsprojecten voorleggen aan de Vlaamse Regering?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het plan-MER van de bedrijventerreinen die deel uitmaken van het ENA, is goedgekeurd op 20 juni 2014. Het plan-MER van Zolder Lummen-Zuid maakt daar integraal deel van uit. Er moet geen apart MER worden opgemaakt. Uiteraard zullen de resultaten doorwerken in een gebiedsgericht programma. Alle documenten, dus ook alle vragen die hier zijn gesteld over verschillende aspecten, zijn te vinden op een aparte pagina van ENA: www.vlaanderen.be/ena. Alle studies zijn daar te vinden. In mei zullen we met alle stakeholders die daarbij betrokken zijn, samen met de voorzitter van het coördinatieplatform ENA, een breed infomoment organiseren om de stand van zaken van al die dossiers toe te lichten, en uiteraard rekening te houden met recente ontwikkelingen, waaronder ook terreinen die ondertussen zijn vrijgekomen. Het spreekt voor zich dat dat mee in het overleg zal worden besproken.

Op dit moment gebeurt er ook een haalbaarheidsstudie door nv De Scheepvaart voor de drie zoekzones. Dat valt dus onder de bevoegdheid van minister Weyts, die deel uitmaakt van een MKBA. Het Agentschap Ondernemen is een interne evaluatie aan het uitvoeren over de effectieve realisaties. Dat heeft te maken met welke terreinen er nog beschikbaar zijn en wat daarmee kan worden gedaan. Dat is nu bezig en moet klaar zijn in mei.

Het departement Ruimte Vlaanderen zal in de komende maanden een externe onderzoeksopdracht voeren naar de resultaten van tien jaar werking van ENA. Dat moet binnenkort van start gaan. Op basis van alle informatie, van het goedgekeurde plan-MER, van de consultaties en de studie van nv De Scheepvaart en ondernemen, moeten we natuurlijk samen met de ministers bevoegd voor economie, mobiliteit en openbare werken voor de zomer van 2015 voorstellen doen aan de Vlaamse Regering over een eventuele herijking van de visie, de programmatie en de organisatie van ENA.

Een aantal lopende acties, maar niet de actie in Lummen-Zuid, zullen hier deel van uitmaken. De lokale besturen en de verschillende partners zullen hierbij worden betrokken. Dat zal begin mei 2015 gebeuren,

Er is me gevraagd wanneer het RUP aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd. Ik kan daar geen termijn op kleven. Het is belangrijk eerst alles goed in kaart te brengen en overleg te plegen. We moeten nagaan of er nog nood is

aan bijsturingen. Uiteraard moeten we op basis van het MER evenwichten zoeken tussen de economische activiteiten en de ecologische gebieden in de streek. Dat zal allemaal deel uitmaken van de afweging die we zullen maken.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp-a): Mijnheer Ceyskens, ik heb dit daarnet niet jammer genoemd. We pleiten uiteraard niet voor een bepaalde ontwikkeling. We pleiten immers al meer dan tien jaar voor het behoud van de natuur. Ik pleit daar overigens niet alleen voor. Toen over het RUP voor Hasselt werd beslist, waren alle partijen die nu in de meerderheid en de oppositie zitten, unaniem vragende partij om dit gebied groen te houden. Uw partij heeft daar ook voor gepleit en is zelfs nog een stap verder gegaan. Er zijn petitie getekend om het behoud van het groen te bevestigen. Het gaat niet om de minste politici. Zelfs Europese parlementsleden hebben met het actiecomité vooropgelopen om het gebied te behouden.

In het belang van de geloofwaardigheid van de politiek moeten we de in het verleden genomen beslissingen bij het nemen van de definitieve beslissingen respecteren en blijven verdedigen. Het gaat om de keuze het groen te behouden en niet in industrieterreinen om te zetten.

Hoewel in de voorliggende studies nog maar 20 hectare is weerhouden, wil ik erop wijzen dat de economische realiteit anders is dan tien jaar geleden. We beschikken in Limburg al over heel wat industriegronden die volledig zijn uitgerust om bedrijven te huisvesten. We moeten inzetten op de zoektocht naar bedrijven die voor tewerkstelling zorgen. We mogen de groene ruimte die voor de toekomst belangrijk is, niet opofferen. We mogen de ecologische realiteit niet vergeten. Er staan trouwens geen bedrijven in de rij om zich daar te vestigen.

Dit moet allemaal stap voor stap gebeuren. We moeten de beslissingen die alle partijen in het verleden unaniem hebben genomen, blijven verdedigen. Dat is niet enkel goed voor de natuur, het milieu en de ecologie, maar ook voor de politieke geloofwaardigheid.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans (N-VA): Voorzitter, ik wil me eerst excuseren. Aangezien ik nog in een andere commissie zat, heb ik het begin van de vraag om uitleg gemist. Ik heb het antwoord van de minister echter gehoord, en ik zou hier nog even op willen inpikken.

Minister, u wilt dit voor de zomer van dit jaar aan de Vlaamse Regering voorleggen. Er moet nog overleg worden gepleegd. Er zal nog een infomoment komen. U zult allerlei bijkomende standpunten en informatie verzamelen om uiteindelijk een beslissing te nemen.

Mijnheer Beenders, u hebt naar een specifiek gebied verwezen. De Groene Delle is een belangrijk natuurgebied. Het lijkt me belangrijk dat er, voor dit aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd, een echte kosten-batenanalyse wordt gemaakt. De situatie is immers veranderd. De terreinen van Ford moeten ook worden ingevuld.

Minister, het gaat hier om een ecologisch zeer waardevol gebied. Het zou zonde zijn hier grote investeringen door te voeren en nadien te merken dat we de natuurwaarde hebben weggegooid en dat de opbrengsten beperkt zijn. Ik pleit ervoor een kosten-batenanalyse uit te voeren voor een beslissing wordt genomen. Die analyse moet betrekking hebben op dit specifiek gebied en moet worden gebaseerd op de afbakening van het aantal hectare in de plan-MER.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Mijnheer Beenders, u hebt hier het punt van de politieke geloofwaardigheid aangesneden. Ik zal even uitleggen wat voor mij politiek geloofwaardig is. Destijds is in verband met het GRUP Hasselt-Genk beslist dat er bijkomende industrieterreinen moesten komen. Uiteindelijk zijn die terreinen tot grote frustratie afgevoerd. Blijkbaar waren die terreinen echt nodig. Het ging toen echter om terreinen die langs de weg zouden worden ontsloten.

We hebben het hier voortdurend over ecologie. Met 5 liter brandstof vervoert een binnenschip een ton goederen 500 kilometer. Met een trein is dit 333 kilometer. Met een vrachtwagen is het 100 kilometer. Wat de ecologie betreft, spreken deze getallen voor zich. Volgens de Europese Commissie bedragen de externe of maatschappelijke kosten die door ongevallen, geluidsoverlast, verontreiniging, klimaatverandering, infrastructuur en fileleed worden veroorzaakt, voor het wegvervoer 24,12 euro per duizend ton per kilometer. Voor de binnenvaart is dit ten hoogste 5 euro. Dat is politieke geloofwaardigheid. Als we het over ecologie hebben, moeten we aan die cijfers denken.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Niemand betwist dat de binnenvaart op ecologisch vlak met voorsprong beter is dan het goederenvervoer langs de weg. Dit betekent echter niet dat we van Luik tot Antwerpen een langgerekt industrieterrein moeten krijgen. Er is een plaats en een tijd voor alles. Een goede ruimtelijke ordening is dan ook van primordiaal belang.

Minister, ik ben blij dat u van mening bent dat er nog studies moeten worden uitgevoerd en dat er nog met mensen rond de tafel moet worden gezeten. De planningsfase is echter elf jaar geleden al begonnen. Dit mag wel eens worden afgerond.

Ik moet toegeven en erkennen dat ten gevolge van de sluiting van Ford Genk een groot gebied vrij ligt. Dit werpt een heel ander licht op de situatie. De mogelijke industriegebieden langs het Albertkanaal liggen vrij kort bij elkaar. Dit opent perspectieven om het specifieke gebied van Ford Genk zeer goed of toch beter dan nu te ontsluiten. Op die manier kunnen we de andere gebieden terug aan de natuur geven. Ik zou hier echt voor willen oproepen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil niet vooruitlopen op de conclusies van de bijkomende inschatting van de situatie en van het overleg met de actoren. We moeten uiteraard een maatschappelijke kosten-batenanalyse uitvoeren. Dat lijkt me logisch. In de loop van mei 2015 moeten we alle informatie ontvangen. Op dat ogenblik zullen we een beslissing nemen. Dit dossier loopt al lang. Ondertussen is er al heel wat veranderd. Het is logisch dat we dit in rekening brengen. Op basis daarvan zullen we goede conclusies kunnen trekken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verwijderen van asbest bij particulieren – 1320 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, volgens de website van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) bestaat in Vlaanderen geen verplichting om thuis asbesthoudend materiaal te verwijderen, althans niet als het zich in goede staat bevindt. Het ondeskundig verwijderen is in een aantal gevallen trouwens risicovoller dan het materiaal te laten zitten. Materiaal dat zich momenteel in een goede staat bevindt, kan op termijn natuurlijk verweren en beschadigd geraken. Hierdoor kan het volgens de website van de LNE wel nodig worden dit materiaal te verwijderen.

Voor een dak of een andere buitentoepassing in asbestcement bedraagt de maximale levensduur vijftig jaar. De verweringsverschijnselen worden echter na twintig jaar zichtbaar. De kans is dan groot dat er langzaam asbestvezels in de lucht en in het regenwater komen.

We weten allemaal dat Vlaanderen talloze daken met golfplaten telt. Die golfplaten hebben al een respectabele leeftijd en worden door sommige mensen vaak ook hergebruikt.

Asbestcement dat zich in een goede staat bevindt en dat eenvoudig te verwijderen valt, mogen mensen, mits de nodige voorzorgsmaatregelen, zelf verwijderen. Voor niet-hechtgebonden asbesttoepassingen en voor sterk beschadigd of moeilijk te verwijderen asbest moet echter een beroep worden gedaan op een gespecialiseerde firma.

Minister, bent u van mening dat asbest en asbesthoudende materialen die aan weer en wind worden blootgesteld, het best preventief worden weggehaald?

We weten dat u, samen met de vorige minister van Onderwijs, een saneringsprogramma voor de scholen hebt opgesteld. Dit omvat ook de verwijdering van asbest. Zijn er ook initiatieven in de maak voor andere doelgroepen? Ik denk dan aan jeugdverenigingen of sportclubs, die ook wel eens over gebouwen met asbesthoudende golfplaten beschikken.

Zult u voorzien in een tegemoetkoming voor de verwijdering van asbest, bijvoorbeeld golfplaten of onderdakplaten, door gewone particulieren? Dit is een grote groep en ik denk niet dat ik in dit verband al veel beleidsintenties heb gezien.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, we hebben in het verleden al een aantal discussies gevoerd over de beruchte asbestafbouw in Vlaanderen. Mijn fractie heeft er sterk voor gepleit hier actief op in te zetten. Die boot is toen enigszins afgehouden. Ik heb ondertussen echter gemerkt dat de Vlaamse Regering eind 2014 een interessante beslissing heeft genomen. *(Opmerkingen)*

Minister, als het goed is, zeg ik dat ook. Ik veronderstel dat u dat nog zult toelichten. Die beslissing bevat interessante elementen. Als ik me goed herinner, was de oorspronkelijke einddatum voor de asbestafbouw, als we alles op zijn gangetje zouden laten, 2070. Nu is 2040 als streefdatum vastgepind. Tot en met 2017 zou een doorstartfase worden doorlopen. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) zou verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering en de coördinatie. De beslissing van de Vlaamse Regering omvat ook een interessante bijlage, waarin heel wat studiewerk is opgenomen. Hieruit blijkt waar de uitdagingen in Vlaanderen exact liggen.

Ik ben hoopvol gestemd, maar het is me natuurlijk nog niet duidelijk hoe we dit concreet zullen aanpakken. In zijn vraagstelling heeft de heer Vandaele nogal de nadruk gelegd op de hechtgebonden toepassingen die verweerd kunnen geraken. De grote uitdaging ligt echter bij de niet-hechtgebonden toepassingen.

Ik heb al verhalen gehoord van mensen die hierin moeten investeren. De veilige verwijdering van losse asbesttoepassingen kost tienduizenden euro's. Gezien de historische verantwoordelijkheid moet de overheid een financiële ondersteuning bieden. We hebben in het verleden al gediscussieerd over de vraag waar dat geld vandaan moet komen. Gedeeltelijk kunnen we het bij de historische producenten halen, maar daar zal niet al het geld vandaan kunnen komen.

Minister, mijn belangrijkste vraag is hoe u dit de komende jaren concreet wilt aanpakken. Hoe zult u de asbestafbouw daadwerkelijk in de praktijk brengen?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik wil het kort nog even hebben over het bezoek dat deze commissie aan de OVAM heeft gebracht. De heer Sanctorum heeft net verwezen naar een beslissing van de Vlaamse Regering. Hiermee is al een belangrijke stap gezet in het asbestbeleid. Die beslissing is mede op aangeven van de OVAM genomen. De OVAM slaagt er momenteel in de uitvoering hiervan op een goede wijze op te volgen. Ook wat de scholen betreft, zit de OVAM momenteel op schema. Dit is een belangrijke stap om die omgeving alvast asbestvrij te maken.

Sensibilisering blijft natuurlijk belangrijk. Dit is natuurlijk afhankelijk van de soorten materialen. De vraag is dan wanneer asbest gevaarlijk is. Verweer is natuurlijk een element dat een rol speelt. Asbest dat vast zit en dat niet vast zit, mag echter niet allemaal op een hoopje worden gegooid. We moeten niet doen alsof het allemaal zeer gevaarlijk is. Zodra er sprake is van verweer of van losse delen en zodra ermee wordt gewerkt, ontstaat echter een belangrijke risicofactor.

We voeren het plan uit en we besteden hier zeer veel aandacht aan. Aangezien we nog gedurende jaren een hele weg moeten afleggen, moeten we echter ook op sensibilisering blijven inzetten. Ik denk dan vooral aan de brede doelgroep die de heer Vandaele al heeft aangehaald. Het lijkt me zeer belangrijk de burgers te blijven sensibiliseren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, het klopt dat de Vlaamse Regering in oktober 2014, bij de start van de legislatuur, een asbestafbouwplan heeft goedgekeurd. Dit betekent dat we de noodzaak erkennen om een preventieve en versnelde afbouw van asbesthoudende materialen tot stand te brengen. De beslissing van april 2014 heeft betrekking op asbestdaken.

Die beslissing komt niet uit de lucht vallen. Ze werd voorbereid. De OVAM heeft een onderzoekstraject uitgewerkt. De asbesthoudende materiaalstromen werden geïnventariseerd en naar risico gerangschikt. Zo weten we wat voor ons prioritair is. Binnen deze beleidsbeslissing en het uitgevoerde studietraject werden de kwetsbaarste doelgroepen geïdentificeerd. Het zijn de doelgroepen die algemeen, in de verhouding tussen de werkgever en de werknemer, buiten de beschermende regulering van de arbeidswetgeving vallen.

De tijd tussen de blootstelling en het optreden van ziektesymptomen is gemiddeld veertig jaar. Daarom zijn jonge mensen bijzonder kwetsbaar. Het asbestafbouwbeleid betreft alle gebouwen, maar voorziet in een prioritaire aanpak van scholen, publieke gebouwen en residentiële gebouwen. De gebouwen van jeugdbewegingen en sportclubs zijn voorlopig niet als prioritair opgenomen.

De doelgroepen die we hier voor ogen hebben, zijn de particulieren en de residentiële gebouwen. De verwijdering van een asbestdak vraagt een aanzienlijke financiële inspanning van de eigenaar. Voor de lage-inkomensgroep en specifiek binnen de sociale huurmarkt vormt dit zeker een grote uitdaging.

De meerkost die gerelateerd is aan de ontmanteling van asbest, in bijvoorbeeld golfplaten of dakleien, is echter in verhouding tot de volledige renovatie van een gebouw relatief klein. De kosten zijn voornamelijk gelinkt aan de heraanleg en het plaatsen van nieuwe materialen. De beleidsmatige tegemoetkomingen moeten daarop anticiperen, zodat je niet de volledige kost moet dragen. Het asbestafbouwbeleid wil de draagkracht van de eigenaar van een gebouw verhogen door middel van schaalvergroting, bijvoorbeeld door intergemeentelijke of door sectoraal gecoördineerde acties, zoals samenkoopformules, of door samen te sporen met andere beleidstrajecten, bijvoorbeeld Onderwijs. Ook het renovatiepact in het woonbeleid kan daarin aan bod komen.

We blijven ook inzetten op sensibilisering. Via de lokale besturen en gemeenten worden folders verspreid bij bijvoorbeeld het aanvragen van een vergunning. Er zijn acties naar aanleiding van Batibouw. Ook de website wordt gebruikt om particulieren te sensibiliseren.

Maar het gaat stap voor stap. Dit is een prioriteit, maar we moeten keuzes maken. Het kan, door de aanwezige hoeveelheid, niet anders.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, dank u voor het antwoord. Op basis van het asbestafbouwplan, dat door de heer Sanctorum als historisch werd betiteld, moeten wij inderdaad voortdoen met het verwijderen van asbest in zijn verschillende vormen en toepassingen, voor bijzondere doelgroepen en voor de particulieren, die toch een grote groep vormen.

Persoonlijk heb ik het gevoel dat dit een heel tastbaar iets is. Het is tastbaarder dan lucht- of watervervuiling of bepaalde vormen van bodemvervuiling. Je kunt het vastpakken. Het is een tastbare vervuiling of potentiële vervuiling. Daardoor kan de overheid hier sneller verder geraken dan bij bepaalde andere problemen in ons leefmilieu.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik heb hier als oppositielid de indruk dat ik de minst kritische toon aansla.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Sanctorum, u bent veel te ver gegaan met uw lovende woorden. Er is geen weg terug.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik geef dit absoluut een kans. Ik ben heel oprecht blij dat men echt werk wil maken van de asbestafbouw.

Minister, u begint in uw antwoord ook over daken. Dat zijn vaste toepassingen. Maar ik hoor zeer weinig over die losse toepassingen. Daar zit het echte risico. Als je een dak vervangt, is de grote kost de installatie van het nieuwe dak. Maar als je in je kelder asbestkoord hebt liggen, bijvoorbeeld rond een verwarmingsbuis of tussen de wijn zoals in het huis van de heer Vandaele, dan moeten er mannen in witte pakken langskomen om die asbestkoorden te verwijderen. Dat kost heel veel geld. Ik hoop dat daaraan de prioriteit wordt gegeven.

Het blijft allemaal een beetje vaag. Ik ben blij dat de rangschikking op basis van risico is gemaakt. Maar wat is nu concreet de volgende stap? Zullen er nu premies worden uitgekeerd op basis van risico? Wat staat er nu verder te gebeuren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, dit is een startbeslissing waarin we een aantal prioriteiten hebben vastgelegd. Wat wij nu concreet moeten

bekijken, is of er inderdaad tussenkomsten kunnen zijn, of we bepaalde incentives, die er in andere beleidsdomeinen zijn, kunnen afstemmen op die aanpak.

U verwijst ook naar het losse asbest, dat inderdaad het gevaarlijkst is. Daar is preventie essentieel. We moeten de mensen ervan bewust maken. De mensen moeten goed weten waar het gevaar zit en hoe ze ermee moeten omgaan. Hier hebben wij gekozen voor een prioritaire aanpak die zich specifiek richt tot particulieren, gebouwen waar veel mensen komen, scholen, publieke gebouwen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de overeenkomsten van Recytyre met ophalers en verwerkers – 1355 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, het beheersorgaan Recytyre organiseert en financiert de inzameling van afvalbanden. Elke ophaler die afvalbanden inzamelt, kan daarvoor een overeenkomst met Recytyre afsluiten. De ophaler kan de verwerkingsmodaliteit zelf kiezen: sortering, hergebruik, loopvlakvernieuwing, granulatie of verbranding met energierecuperatie. Recytyre betaalde aanvankelijk een vaste vergoeding aan de afhalers, die echter te ruim werd ingeschat. Samen met het extreem hoog inzamelpercentage – in één jaar tijd werden meer banden gerecycleerd dan er in dat jaar verkocht werden – was dat de reden dat Recytyre in 2009 zijn bijdragen aan de ophalers drastisch moest verminderen.

Misbruik en gebreken in het systeem werden opgelost door de invoering van een nieuw transparant IT-systeem. Dit kende bij de start wat toepassingsmoeilijkheden, die blijkbaar intussen verholpen werden. De koepelorganisatie Federatie van Bedrijven voor Milieubeheer (FEBEM) betwist dit echter. Er is een discussie tussen Recytyre en FEBEM. Volgens FEBEM worden bedrijven die het systeem niet willen gebruiken vanwege de blijvende problemen, en daarom hun gegevens nog steeds op papier doorgeven, gedwarsboemd en van samenwerking met Recytyre uitgesloten. FEBEM is er ook niet over te spreken dat Recytyre als vzw ook zelf rechtstreeks contracten afsluit met verwerkers. Dat zou marktversturend werken. Blijkbaar is er een arrest van de Raad van State van 29 januari 2015, dat bepaalt dat beheersorganen, en dus ook Recytyre, zelf operationele activiteiten mogen uitvoeren en zelf contracten mogen afsluiten.

Minister, ik heb het gevoel dat in die sector het een en ander misloopt. U zult daarvan ongetwijfeld op de hoogte zijn. Werkt de webapplicatie, waarover blijkbaar discussies bestaan, op dit moment naar behoren? Heeft zij nog gebreken? Zijn er vandaag nog steeds struikelblokken tussen FEBEM en Recytyre? Bent u daar zelf bij betrokken? Kunt u of kunnen uw diensten daar bemiddelen? Weet u iets meer over het feit dat de samenwerking met bepaalde ophalers werd beëindigd? Is dat intussen opgelost? Recytyre biedt de mogelijkheid aan om via hen te werken met verwerkers. Gaat u daar akkoord met het zeer recente standpunt van de Raad van State? Hebt u er een beeld van hoe dat allemaal in zijn werk gaat?

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, de webapplicatie van Recytyre wordt sinds april 2013 gebruikt door 48 inzamelaars. Er zijn nooit klachten over

geweest, behalve door één iemand. Voor de rest loopt dat goed. In het begin zijn er een paar kinderziekten geweest, maar die zijn allemaal weg. Eén iemand is niet tevreden.

FEBEM is het er inderdaad niet mee eens dat het beheersmechanisme rechtstreeks contracteert met verwerkers. Producenten van stromen die onder de aanvaardingsplicht vallen, zijn wettelijk verantwoordelijk voor onder andere de inzameling en de verwerking van deze afvalstoffen. Het is logisch dat deze producenten het initiatief nemen om de wettelijke doelstellingen te bereiken. In de praktijk gebeurt dit in de meeste gevallen via een beheersorganisme dat instaat voor de organisatie en de financiering van de inzameling en de verwerking. Volgens de OVAM is het rechtstreeks contacteren van een verwerker door een beheersorganisme niet strijdig met de afvalwetgeving.

De samenwerking met één bedrijf wordt stopgezet omdat de inzamelaar weigert om de webapplicatie, zoals die is voorzien in het contract, te gebruiken voor de aangiften. Zolang de webapplicatie niet wordt gebruikt, wil Recytyre de inzamelaar niet vergoeden voor de uitgevoerde activiteiten. Recytyre beschikt niet over de nodige controle van de gegevens.

Er loopt een rechtszaak. Ik veronderstel dat het hier om die ene inzamelaar gaat. Ik veronderstel dat uw vraag daardoor is ingegeven.

In het nieuwe addendum van het contract met de inzamelaars is naast het bestaande systeem ook in de mogelijkheid voorzien dat de inzamelaars de opgehaalde afvalbanden voor verdere verwerking kunnen overdragen aan Recytyre. Recytyre ziet in deze optie natuurlijk ook schaalvoordelen. Grotere hoeveelheden afvalbanden leiden tot lagere verwerkingskosten. Tegelijkertijd wil Recytyre de afzetmogelijkheden verbeteren en transparanter opvolgen.

Op dit ogenblik wordt de laatste hand gelegd aan het nieuwe addendum, waarna het ter ondertekening zal worden voorgelegd. Dan zal ook duidelijk worden of men daar al dan niet voor opteert. Pas dan kan Recytyre beginnen met het opmaken van specifieke contracten. De verwerkers zullen uiteraard moeten beschikken over de nodige vergunningen en zullen moeten bijdragen tot het bereiken van de wettelijk vastgelegde verwerkingsdoelstellingen.

Op dit alles wordt, zoals steeds, toegezien door de OVAM. Wat dat betreft, denk ik dus wel dat het snor zit.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik stelde u de vraag inderdaad omdat wij signalen kregen die je niet altijd meteen kunt plaatsen in het geheel van de problematiek of waarvan je het gewicht niet altijd precies kunt inschatten. U krijgt waarschijnlijk ook af en toe dat soort dingen binnen. Aan de hand van uw antwoord is het bijzonder helder hoe de vork in de steel zit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpak van zieke tammekastanjabomen – 1356 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, wij hebben het inderdaad over de afgerichte kastanjes, niet over de wilde.

Minister, in Brussel is een haard van kastanjekanker vastgesteld. We hebben dat ook in de pers kunnen vernemen. Dat blijkt een zeer besmettelijke boomziekte te zijn, die nu voor het eerst in ons land opduikt maar die blijkbaar in Noord-Amerika al lelijk heeft huisgehouden.

De tamme kastanje werd door de Romeinen in onze streken ingevoerd. Ik was er niet bij, ik heb het van horen zeggen. *(Opmerkingen van de heer Bart Dochy)*

Het had gekund. De tamme kastanje komt oorspronkelijk uit het mediterrane gebied. De vraag rijst of de tamme kastanje nu in het rijtje komt van andere boomsoorten die in het verleden door diverse ziekten – parasieten, schimmels – werden of worden gedecimeerd. We denken aan de olmen, essen, wilde kastanjes en bepaalde cultuurvarianten van de populier.

Volgens het Agentschap voor Natuur en Bos wordt de kastanjekanker veroorzaakt door een parasiet uit Azië. Het zijn minuscule paddenstoeltjes die zich verraden door een scheur in de bast van de boom en door oranje stipjes op de schors. Op het ogenblik dat je dat vaststelt, is het meestal al te laat. Dan is de ziekte al maanden aan het woekeren.

Minister, dit is in ons land voor het eerst vastgesteld op de grens tussen Jette en Brussel. Een tweede mogelijke geval was er blijkbaar in de buurt van het Heizelstadion, waar dus ook oranje stipjes zijn vastgesteld. Dat wordt nog onderzocht. In Vlaanderen zouden er nog geen gevallen bekend zijn, maar het is natuurlijk wel heel dichtbij. De temperatuur stijgt enzovoort, dus het zou wel eens kunnen dat wij er ook heel snel mee te maken krijgen.

Nu, de bestrijdingsmanieren zijn blijkbaar vrij drastisch: kappen die handel, verbranden en de wortels afdekken. Ik zei het al: dit zit dus vrij dicht bij de gewestgrens tussen Vlaanderen en Brussel, dus die verdere verspreiding die mensen vrezan, is niet ondenkbaar.

Minister, heeft men een verklaring voor het nu ineens opduiken van die parasiet? Met andere woorden, weten we ook hoe we dat eventueel kunnen indijken of vermijden in de toekomst? Is de verspreiding van de tamme kastanje over Vlaanderen voldoende gedocumenteerd? Weten we waar de problemen kunnen rijzen? We hebben immers natuurlijk instituten die alles zeer goed bijhouden en in kaart brengen. Is er voldoende kennis aanwezig over die parasiet, over die aandoening van die bomen? Moet daar verder op worden ingezet? Zal de Vlaamse overheid eventueel maatregelen nemen om de gemeenten te sensibiliseren die dicht bij die broeihaard liggen?

De aanpak is drastisch, namelijk de bomen kappen. Blijkbaar bestaan er ook wel mogelijkheden voor een lokaal bestuur om inderdaad zeer snel op te treden en enigszins de geldende regels qua kapvergunningen enzovoort te omzeilen, omdat het een geval van overmacht is. Hebben lokale besturen inderdaad die mogelijkheid om snel in te grijpen? Als die mogelijkheden er zijn, moeten we er natuurlijk over waken dat die niet worden misbruikt en dat er geen manier wordt gevonden om bepaalde dingen te doen die men eigenlijk beter niet zou doen.

Geeft wat we nu weten aanleiding voor u om misschien het aanplanten van deze of gene soort op openbare plaatsen te ontmoedigen of net aan te moedigen, of bent u zover nog niet?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Mijnheer Vandaele, dat u vervroegd het kappen van bomen zou aanvragen, heeft me even doen schrikken. Het lijkt me in

dezen belangrijk om eerst te zien over welke ziekte het gaat en wat de impact ervan is. Ik hoor immers dat deze ziekte ook in Duitsland is opgedoken, maar dat de schade beperkt is, en dat het herstel van de bomen zelfs mogelijk zou zijn. Dan kies ik toch veeleer voor het herstel van de bomen en het behoud van de mogelijkheid om nog tammekastanjabomen te planten in Vlaanderen.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Dochy, er is dus een kans dat die oranje stipjes verdwijnen. Hebt u geluisterd?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Het lijkt me belangrijk dat dat in eerste instantie inderdaad goed in beeld wordt gebracht.

Het is wel heel duidelijk dat, op het moment dat er bomen zijn die bepaalde ziektes hebben die zich sterk verspreiden of een gevaar kunnen zijn voor andere soorten, er een lijst van moet zijn, en er ook heel duidelijke richtlijnen moeten zijn voor de besturen, zodat men in die gevallen – ik denk dan bijvoorbeeld aan bacterievuur – inderdaad vervroegd kan kappen, voor er een kapvergunning is aangevraagd. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) verplicht besturen daar zelfs toe. De heer Vandaele haalde het ook aan: nadien moet dat dan wel administratief in orde worden gemaakt, moet er alsnog een kapvergunning worden aangevraagd. Minister, als echter heel duidelijk is dat het over de lijst gaat en in dezen zelfs het FAVV de opdracht heeft gegeven aan het bestuur om snel in te grijpen, zou dan een melding niet beter en interessanter zijn dan nadien alsnog een regularisatie aan te moeten vragen voor een kapvergunning? Om te beginnen moet men dan met een regularisatiedossier komen, wat voor een bestuur nooit aangenaam is, en dan moet dat achteraf administratief in orde worden gemaakt, terwijl dat in opdracht van de toezichthoudende overheid, in dezen het FAVV, is gebeurd. Misschien valt te onderzoeken of zo'n melding mogelijk is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, u hebt een mooie wetenschappelijke uitleg gegeven over de kastanjekanker.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Dank u wel, minister.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een hele bladzijde met uitleg waar die vandaan komt en wat en hoe, maar samengevat klopt natuurlijk wat u zei. Ik zou daar ook niet aan durven te twijfelen. De kastanjekanker is dus veroorzaakt door een schimmel afkomstig uit Azië, die voorkomt op enkele inheemse kastanjesoorten. Het is zo dat er bij de Aziatische kastanjesoorten weinig schade optreedt, omdat die eigenlijk resistent zijn geworden, maar dat is niet zo bij onze soorten. Het klopt dat die schimmel ook is opgedoken in buurlanden van ons: in 1956 al in Frankrijk, in 1992 in Duitsland, in 2010 in Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Het is daar echter beperkt gebleven tot een paar gevallen. Volgens de informatie van de European and Mediterranean Plant Protection Organization (EPPO) zou de schimmel in het verleden ook in België zijn gemeld. Verder is daar echter weinig over te vinden.

De eerste officiële vaststelling in België dateert van december 2014, in Jette. Gezien de omvang van de schade heeft de infectie mogelijk al enkele jaren geleden plaatsgevonden. De oorsprong van de besmetting is tot nu toe onbekend. Aangezien de schimmel al in onze buurlanden voorkomt, kan de besmetting ook via natuurlijke weg hierheen zijn gekomen, of bijvoorbeeld ook via de leverancier, de boomkwekerij, alhoewel daar nu niets te vinden is. Dat is dus ook gecheckt. Bovendien is het mogelijk dat het gebruikte plantsoen vrij was van die ziektesymptomen, maar dat dit nadien pas tot uiting is gekomen.

De tamme kastanje is een algemeen voorkomende boomsoort in Vlaanderen. De soort komt in alle provincies en op verschillende bodemtypes voor. In dit kader kan worden verwezen naar het rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), dat dit alles mooi in kaart brengt. In bossen komt deze soort als opgaande boom of als hakhout voor. Heel wat monumentale tammekastanjabomen zijn ook in kaart gebracht door het agentschap Onroerend Erfgoed. De tamme kastanje maakt slechts een klein deel uit van het bosareaal. Meestal staan ze ook in private parken of domeinen. Het INBO voert onderzoek naar ziektes en de aantasting van bomen. De kastanjekanker werd, buiten dat geval dan in Jette, bij ons in Vlaanderen gelukkig niet waargenomen. Daarnaast staat het Diagnosecentrum voor bomen van het INBO ook in voor adviesverlening op dat vlak, mocht er zich dus iets voordoen.

Het ANB is op 25 februari op de hoogte gebracht door het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM). Het heeft ook meteen meer informatie gevraagd aan het INBO. Waarop moeten de mensen van het ANB letten? Welke procedures volgen ze het best? Dat gaat ook over plantadvies en dergelijke meer, maar ook over preventieve maatregelen. Die fiche wordt nu opgemaakt. Die zal ook aan alle groenbeheerders ter beschikking worden gesteld. Het INBO zal ook oude schademeldingen opnieuw onderzoeken.

In eerste instantie wordt een zone van 5 kilometer rond die uitbraak gemonitord, om te bekijken of het ook verder loopt. Op basis daarvan wordt bekeken of er nog verdere actie nodig zal zijn. Het kappen van acuut gevaarlijke bomen kan daarvoor worden gebruikt. Dat is een specifieke wetgeving met betrekking tot de stedenbouwkundige vergunning. Er is vooraf dus geen stedenbouwkundige vergunning vereist. Het volstaat een voorafgaande schriftelijke toestemming te krijgen van het ANB. Dat wordt heel snel afgerond. Voor duidelijke gevallen kan het ook nog sneller gaan. Bij minder duidelijke gevallen komt het ANB eerst kijken. Voor bomen in bosverband geldt de procedure van artikel 81 van het Bosdecreet: kappingen om dringende sanitaire redenen moeten veertien dagen voor het uitvoeren schriftelijk worden gemeld bij het ANB, en dan moet de bosbeheerder binnen de zes maanden een voorstel met betrekking tot herstelmaatregelen en herbebossing voorleggen.

Op dit moment is er geen reden voor extra ingrijpende maatregelen, zoals ik daarnet ook heb geschetst. Er kan wel op worden gewezen dat de aanwezigheid van kastanjekanker in ons land ook gevolgen kan hebben voor de boomkwekerijen, in het kader van de export van plantaardig materiaal. De Directie Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige Productie van het FAVV is ter zake natuurlijk het aanspreekpunt.

Mevrouw Rombouts, u hebt een suggestie voor administratieve vereenvoudiging gedaan. Daar zijn we altijd voor te vinden, dus we zullen dat zeker in overweging nemen. Natuurlijk moet er wel ergens een controle zijn, zodat er geen misbruik wordt gemaakt van die kappingen, maar het klopt zeker en vast dat, als iets gebeurt op vraag van bijvoorbeeld het FAVV, het zinloos is dat er nadien nog eens apart een vergunning moet worden aangevraagd. Ik heb dat dus genoteerd en we zullen zien hoe we dat kunnen vereenvoudigen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik dank u voor uw vrij volledig antwoord. Ik ben blij dat dit inderdaad op de voet wordt gevolgd en dat er zal worden opgetreden als dat nodig is. Ik begrijp ook dat er inderdaad voldoende documentatie is, dat de dingen voldoende in kaart zijn gebracht. Ik meen dat de overheid ter zake doet wat ze moet doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het onderzoek in de grensregio in het kader van het opstellen van een 'structuurvisie ondergrond' door de Nederlandse overheid – 1394 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Voorzitter, minister, geachte leden, we weten sinds vorig jaar dat de Nederlandse overheid bezig is met het opstellen van een 'structuurvisie ondergrond', iets dat we in Vlaanderen trouwens ook aan het doen zijn. Voor veel Vlaamse grensgemeenten kan het resultaat ervan mogelijk een negatieve milieu-impact hebben, als dat onderzoek zou leiden naar de effectieve winning van koolwaterstoffen of het winnen van energie via geothermische toepassingen. Het Rijk – zo noemen de Nederlanders hun overheid, of hun land – spreekt enkel over het opmaken van een structuurvisie, wat in feite een onderzoek is. België heeft, net als Nederland, het Verdrag van Espoo geratificeerd. Het verdrag bepaalt dat mogelijk benadeelde verdragspartijen in kennis moeten worden gesteld als er activiteiten worden ontwikkeld die een mogelijk negatief grensoverschrijdend milieueffect hebben. In de Limburgse pers is daar vorige week wat over te doen geweest. Het onderzoek naar mogelijkheden is echter niet opgenomen in de lijst met activiteiten waarvoor een dergelijke procedure verplicht is.

Nu lezen we in Het Belang van Limburg dat de Limburgse steden en gemeenten in de grensstreek boos zijn omdat zij van niets zouden weten of niet betrokken zouden zijn bij dit onderzoek. Bovendien weten ze ook niet wie die nodige informatie zou moeten verschaffen over wat er aan de hand is. De tijd dringt ook, want het openbaar onderzoek over de structuurvisie loopt maar tot 23 maart.

Minister, het Verdrag van Espoo is een verdrag dat werd afgesloten tussen de Europese lidstaten. België is in dezen de verdragspartij die bij grensoverschrijdende milieueffecten moet worden geïnformeerd. Wordt Vlaanderen bij mogelijke grensoverschrijdende milieueffecten ook geïnformeerd? Wie moet de betrokken Vlaamse steden, gemeenten en provincies inlichten in het geval van dergelijke grensoverschrijdende effecten?

Het Verdrag van Espoo bepaalt ook voor welke activiteiten er een grensoverschrijdende milieueffectenrapportage moet worden opgestart. Onderzoek naar mogelijkheden van de diepe ondergrond is als niet dusdanig opgenomen in de lijst met activiteiten, maar dat onderzoek zal natuurlijk wel voor een groot stuk bepalen wat er in de toekomst mogelijk zal zijn in de grensstreek. Mijn vraag is dus concreet de volgende. Indien Vlaanderen nog niet werd geïnformeerd over dit onderzoek, zult u dan stappen zetten om de bezorgdheden van Vlaanderen en van de grensregio mee op te laten nemen in het onderzoek, aangezien de uitkomst ervan een impact kan hebben op het milieu in de grensstreek?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Voor de volledigheid, volgens mijn informatie regelt het Verdrag van Espoo inderdaad de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling en overleg, maar worden pas in de derde fase alle betrokken partijen mee geïnformeerd om mee te spreken over milderende maatregelen naar aanleiding van het MER. Volgens mij bevindt men zich in Nederland nog maar in de eerste fase.

Niettemin zou het verstandig zijn geweest als Nederland had aangevoeld om de Limburgse steden en gemeenten mee te informeren. Dat zou veel nodeloze ongerustheid kunnen voorkomen. In de eerste fase zou men van hieruit ook al de informatie kunnen vragen. Daarin voorziet het Verdrag van Espoo. Is dat al gebeurd of zal dat nog gebeuren?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u hebt al uitspraken gedaan over dit dossier, dat hier al aan bod is gekomen. Heeft Vlaanderen al zaken geformuleerd richting Nederland? Wellicht wel. Zo ja, was er een reactie van Nederland, en zo ja, welke? Ik dacht dat ook het Limburgse provinciebestuur een aantal opmerkingen heeft geformuleerd. Als u daar weet van hebt, dan hebt u misschien ook weet van een Nederlandse reactie. We hebben een bijzonder goede samenwerking met onze Nederlandse bureaus, dus ik neem aan dat hierover is gepraat. Kunt u dat bevestigen of ontkennen?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): In het verleden hebben we onze bezorgdheid geuit over wat als Nederland over de ondergrond gaat spreken. Op de grens leunt de Nederlandse ondergrond tegen de Belgische aan. Ook wij willen nagaan wat we met onze ondergrond doen, maar over negatieve effecten willen we ook graag horen, zodat alles goed in kaart wordt gebracht.

Het gaat natuurlijk over de ondergrond van Limburg, dat een heel lange grens heeft. De provincie Antwerpen heeft in voorgaande gesprekken ook gereageerd. Er zijn dus zeker bezorgdheden om mee te nemen in de effectenrapportage. Minister, in welke mate zijn er contacten met de provincie? Als gemeente kunnen we reageren, maar de gemeenten moeten zelf informatie verzamelen en de kennis hebben. In het verleden hebben de provincies dat gebundeld, waarschijnlijk in overleg met Vlaanderen. Misschien is een samenwerking tussen de verschillende overheden ook wel goed.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Over het project 'structuurvisie ondergrond' hebben we in deze commissie nog niet gepraat. Hierover loopt een informatieronde tot 23 maart. De dienst Mer verzamelt alle gegevens en zoekt afstemming met andere niveaus. Dan kijken we of het nodig zal zijn om daar al of niet op te reageren.

Als er grensoverschrijdende effecten zijn, worden we geïnformeerd. Dat moet ook op basis van het Verdrag van Espoo. De verantwoordelijkheid ligt bij de lidstaat op wiens grondgebied de activiteit zal plaatsvinden. De mogelijk benadeelde partij moet worden ingelicht.

De verantwoordelijkheid voor het volgen van de correcte procedure ligt bij de initiatiefnemende partij. In dit geval is dat Nederland. De Vlaamse steden, gemeenten en provincies moesten worden geïnformeerd. De dienst Mer is altijd bereid om ondersteuning te geven aan de lokale besturen om zo een gezamenlijk standpunt in te nemen. De informatieronde loopt nu nog en er wordt gekeken hoe dat kan worden afgestemd. Dat zal ook de manier zijn waarop we dat aanpakken.

Nu kan ik nog niet formeel zeggen dat we zeker zullen reageren. We moeten eerst nagaan wat het inhoudt, we moeten meer informatie hebben en dan kijken of we samen gaan reageren. De kans is wel groot dat dat zo zal zijn. Nu is het nog te vroeg om te weten welke richting het uitgaat.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Het verdrag zelf is een ingewikkeld kluwen, maar ik begrijp dat je in een goed nabuurschap elkaar informeert als je dit soort onderzoek laat plaatsvinden aan de grens. Als ik goed ben ingelicht, minister, zijn jullie niet formeel ingelicht, maar dat hoefde ook niet. Klopt dat?

U hebt wel gezegd dat de dienst Mer bereid is om ondersteuning te geven aan gemeenten en provincies als er bijkomende bezorgdheden zijn, en dat u dit eventueel wilt laten opnemen in dit onderzoek.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Danen, Vlaanderen is formeel in kennis gesteld. Dat is dus in orde. Volgens onze informatie is dat voor de gemeenten en provincies wellicht niet gebeurd. Daarom zijn we nu in overleg. Hoe kunnen we een Vlaams standpunt innemen als die procedure niet correct is verlopen?

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.